

[Jensen-Stevns.]

sagde, Grundlovsforslagets Følgesvend, og Grundlovsforslaget vil vi ikke kunne give vor Støtte, saaledes som det foreligger.

Lange: Det foreliggende Lovforslag adskiller sig jo fra de fleste andre Lovforslag derved, at dets Ikrafttræden er afhængig af, at et andet Lovforslag gennemføres, ikke alene paa Rigsdagen, men ogsaa ved en Folkeafstemning. Medens det er temmelig givet, at det foreliggende Lovforslag vil blive ophøjet til Lov, er det derfor tvivlsomt, om denne Lov nogen Sinde kommer til at træde i Kraft. Men vi erkender naturligvis, at hvis Grundlovsforslaget vedtages ved en Folkeafstemning, er en ny Valglov nødvendig, en Valglov, der i store Træk nødvendigvis maa komme til at se ud som den her foreslaaede. Selv om man er Modstander af 23 Aars Valgretsaldere, maa man erkende, at naar man har en Grundlov, der fastsætter 23 Aars Valgretsaldere, maa man nødvendigvis ogsaa have en Valglov, der fastsætter denne Valgretsaldere.

Nogen egentlig Behandling af det foreliggende Lovforslag vil der næppe kunne blive Tale om her. Forslaget indeholder 98 Paragraffer, og der er i det andet høje Ting for faa Dage siden gennemført 69 Ændringsforslag. Det betyder efter min Mening, at overordentlig mange af Rigsdagens Medlemmer ikke vil kunne faa Lejlighed til, inden Forslaget kommer til endelig Afstemning, at sætte sig rigtig ind i dets Bestemmelser — dertil er Tiden for knap i disse Dage, da der skal gennemføres en Række andre Lovforslag, og da de fleste Rigsdagsmænd løber fra Rigsdagsmøder til Partimøder og fra Partimøder til Udvalgsmøder.

Hvad angaar det foreliggende Forslag, kan vi i det store og hele dele den Opfattelse, at den her foreslaaede Folketingsordning er tilfredsstillende. Den hviler jo paa de samme Principper som Valgloven af 1920, og det er derfor ikke unaturligt, at det ærede Medlem, der talte paa Venstres Vegne, og jeg er uenige om den foreslaaede Ordning. Det ærede Medlems Parti var jo imod Forslaget i 1920, medens jeg, bl. a. som Medlem af det Udvalg, der foreslog denne Ordning, var med til at gennemføre Forslaget. Ud fra mine Synspunkter har den gældende Valglov vist sig at være en god Valglov. Den bygger paa, at enhver Vælgers Stemme medvirker til det samlede Resultat, medens Enkeltmandskredssystemet fører til, at mange Vælgere lige saa godt ingen Valgret kunde have; Resultatet vilde

for deres Vedkommende blive det samme, og det samlede Resultat vilde ogsaa blive det samme. Forholdet var jo engang saaledes, at de Partier, der havde deres Tilslutning paa bestemte Omraader, var i høj Grad favoriseret i Forhold til de Partier, der havde deres Vælgere fordelt ud over Landet. Socialdemokratiet, der paa det Tidspunkt havde sin væsentlige Styrke i Byerne, og Venstre, der havde sin væsentlige Styrke paa Landet, var langt gunstigere stillet end f. Eks. mit Parti, der havde stor Tilslutning blandt Vælgere, men blot havde sine Vælgere fordelt over hele Landet, baade i Byerne og paa Landet. Vort Parti maatte derfor anse det ikke alene for tilfredsstillende, men ogsaa for retfærdigt, at vi fik en Valgordning som den, vi nu har haft i 19 Aar, og som altsaa byggede paa, at hver Stemme skulde gælde lige meget.

Vi er ogsaa tilfredse med, at den højtærede Indenrigsminister i det Lovforslag, der er blevet forelagt i det andet høje Ting, har foretaget den Ændring, at Gentofte Kommune, som jo var lagt ind under Hovedstaden, nu forbliver under Amtet.

Om Forslaget indeholder den rette Fordeling mellem Hovedstaden og Landet, mellem Jylland og Øerne, vil der altid kunne tvivles om, og det vil der altid være Uenighed om. Om der er taget tilstrækkeligt Hensyn til de tyndt befolkede Egne er nu engang en Skønssag, hvis Afgørelse afhænger noget af, hvem der skal udøve Skønnet.

Med Hensyn til Sættelsen af Rigstinget kan jeg henvise til de Udtalelser, jeg fremsatte ved første Behandling af Grundlovsforslaget, hvor jeg udtalte, at jeg var imod den foreslaaede Ordning i mange Henseender. Jeg finder i det store og hele, at Ordningen med Hensyn til det nye Rigsting er uheldig, og den Valgmaade, hvoraf Rigstinget fremgaar, tilfredsstillende ikke mine Meningsfæller og mig — mine Meningsfæller betyder i dette Forhold den Del af den konservative Gruppe, som er enig med mig. Men naturligvis, hvis Folkeafstemningen godkender det foreliggende Grundlovsforslag, saa kan Valgloven paa dette Omraade ikke være anderledes end her foreslaaet. I Grundlovsforslaget angives jo Retningslinien for Valglovens Regler om Valg til Rigstinget, og de kan næppe blive meget forskellige fra de foreliggende.

Jeg vil gerne fremhæve en Ting, der adskiller det foreliggende Valglovsforslag saa vel som det foreliggende Grundlovsforslag fra alle tidligere, nemlig den, at enhver Bestemmelse om den lokale Repræsentation, for saa vidt som man ved lokal Repræsentation